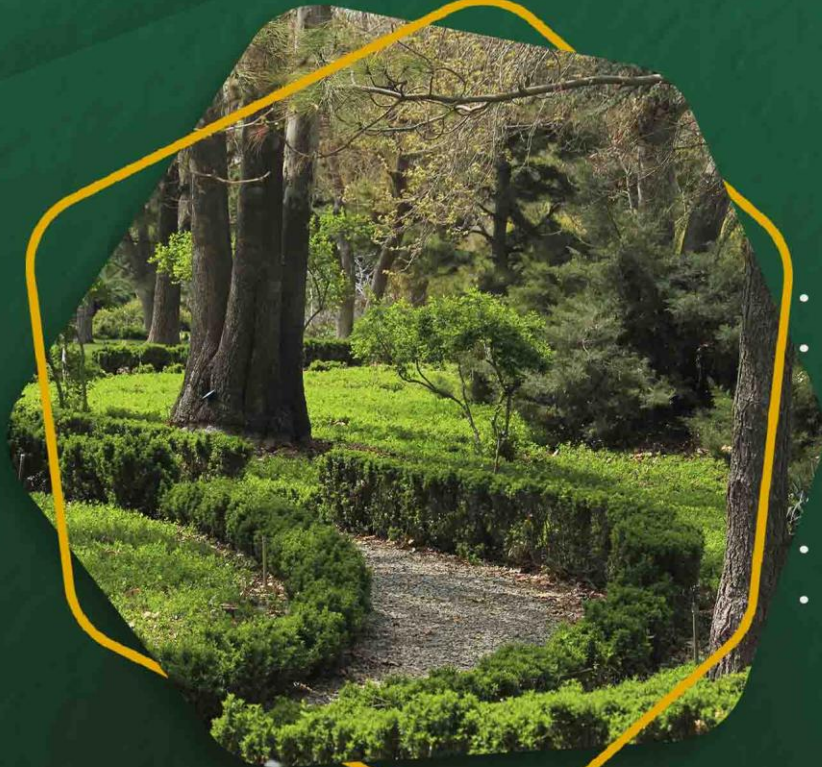

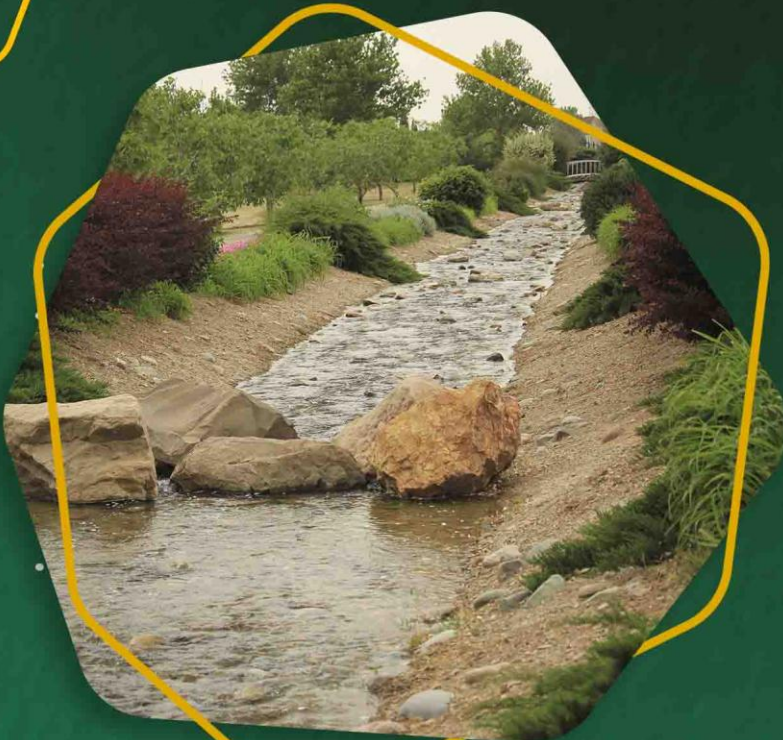

بیست و پنجمین سال تأسیس
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

خبرنامه مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

اتوبان تهران کرج، خروجی پیکانشهر، آزادشهر، خیابان شهید گودرزی، خیابان هشتم غربی،
کد پستی: ۱۴۹۶۸۱۳۱۱۳

سال بیست و سوم / شماره ۵۳۴ / تیر ماه ۱۴۰۴

مدیرمسئول: فرهاد گوهرزاد

تهیه و تنظیم: فرزین رنجبر

publicrelations@rifr-ac.ir

نکته‌های نگارشی « ۱۲۵ »

درست بنویسیم

سبب، رُعب، عطوفت، تمارض، عُسرت

صفحه ۲

انتصابات

جناب آقای محمدحسن رحیمیان...

جناب آقای اباذر رجبی...

جناب آقای داریوش طالقانی...

جناب آقای غلامرضا گل محمدی...

جناب آقای بابک نظرزاده برنده...

جناب آقای غلامرضا گل محمدی...

جناب آقای مصطفی آقایی...

صفحه ۲

اخبار مؤسسه

برگزاری همایش ارائه نتایج طرح‌های تحقیقاتی خاتمه یافته

صفحه ۲

برگزاری اولین نشست شورای راهبردی تحقیقات منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در سال ۱۴۰۴

صفحه ۳

رئیس مؤسسه در جلسه شورای پژوهشی: باید به سمت نوآوری و پیشنهادهای تحقیقاتی جدید حرکت کنیم

صفحه ۴

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور: باید با همدلی و همبستگی، با تمام توان در حیطه وظایفمان، در راه اعتلای کشور گام برداریم

صفحه ۵

رئیس بخش تحقیقات جنگل: می‌توان به تجدیدحیات جنسی بلوطهای زاگرس امیدوار بود

صفحه ۵

گامی در جهت حفاظت از باغ‌های گیاه‌شناسی کشور ثبت "باغ گیاه‌شناسی کاشان" در فهرست میراث طبیعی ملی

صفحه ۶

بازخوانی یک مقاله علمی - تحلیلی: "گیاه‌پزشکی جنگل‌ها و مراتع و لزوم تغییر انگاره‌های رایج"

صفحه ۷

مرگ بلوط در سایه تاک، روایت یک تغییر خاموش در جنگل‌های زاگرس شمالی

صفحه ۷

اخبار ترویجی

صفحه ۸

معرفی کتاب

صفحه ۹

سایر رویدادها

صفحه ۱۰

اخبار منابع طبیعی و محیط زیستی

صفحه ۱۰

عرض تسلیت

صفحه ۱۲

مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور

صفحه ۱۳

اخبار مؤسسه

برگزاری همایش ارائه نتایج طرح‌های تحقیقاتی خاتمه یافته

یکصد و پنجاه و دومین گردهمایی علمی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سه شنبه ۲۴ تیر ۱۴۰۴ به منظور ارائه آخرین دستاوردهای علمی و یافته‌های کاربردی، با حضور کارشناسان و صاحب‌نظران مؤسسه و مراکز تحقیقات استان‌ها، به صورت حضوری و برخط در سالن آمفی تئاتر برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در این همایش، نتایج سه فقره پروژه تحقیقاتی خاتمه‌یافته پژوهشگران مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به صورت سخنرانی (به ترتیب زیر) و ۵۴ پروژه به شکل پوستر، در گرایش‌های مختلف تحقیقاتی ارائه شد.

سخنرانی اول با عنوان: «بررسی جمعیت‌های برتر برخی از گیاهان دارویی به منظور تولید بذر گواهی شده»، توسط علی اشرف جعفری، عضو هیئت علمی بخش تحقیقات مرتع و محصولات فرعی مؤسسه، ارائه و دفاع شد. (این پروژه ملی در قالب نه زیرطرح، در سایت‌های مختلف استان‌های کشور از مهر ۱۳۹۹ لغایت مهر ۱۴۰۳ به مدت پنج سال اجرا و نتایج آن در قالب گزارش نهایی منتشر شده است. اعضای پانل این سخنرانی شامل: ابراهیم شریفی عاشورآبادی، مرتضی خدقلی و بهلول عباس‌زاده).

سخنرانی دوم با عنوان: «امکان استفاده از شلتوک برنج در صنایع لیگنوسلولوزی (فاز ۱ در ساخت تخته خرده چوب)» توسط رضا حاجی حسنی، عضو هیئت علمی بخش تحقیقات علوم چوب و فرآورده‌های آن، ارائه و دفاع شد. (این پروژه به مدت یک سال و شش ماه از ۱۴۰۲/۰۷/۰۱ تا ۱۴۰۴/۰۱/۰۱ اجرا و نتایج آن در قالب گزارش نهایی منتشر شده است. اعضای پانل این سخنرانی شامل: کامیار صالحی، مهدی پورهاشمی و امیر نوربخش).

سخنرانی سوم با عنوان: «ارزیابی شاخص‌های پوشش گیاهی تالاب‌های چغاخور و گندمان به منظور ارائه برنامه‌های مدیریتی» توسط امین زراعت کار، عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات چهارمحال و بختیاری، به صورت برخط ارائه و دفاع شد. (این پروژه به مدت سه سال از ۱۴۰۱/۰۱/۰۱ تا پایان ۱۴۰۳/۰۱/۰۱ اجرا و نتایج آن در قالب گزارش نهایی منتشر شده است. اعضای پانل این سخنرانی شامل: بهنام حمزه، مهدی پورهاشمی و یعقوب ایرانمنش)

نکته‌های نگارشی «۱۲۵»

درست بنویسیم

سبب (فرزندزاده)، رُعب (ترس، هراس)، عطوفت، تمارض (خود را بیمار نشان دادن)، عُسرت (سختی)

*****

نکته

صعود به بالا

«صعود»، به معنی «بالا رفتن» است. بنابراین با ذکر آن نیازی به آوردن «به بالا» نیست.

عدم

این کلمه به معنی «نابودی و نیستی» است. در فارسی فصیح بهتر است تا آنجایی که می‌توانیم از به کار بردن آن پرهیز کنیم.

عدم اطلاع = بی‌اطلاعی / عدم رضایت = نارضایتی / عدم موفقیت = ناکامی

*****

واژه بیگانه	معادل فارسی مصوب
پروسه	فرایند
ورکشاپ	کارگاه
فستیوال	جشنواره

انتصابات

جناب آقای محمدحسن رحیمیان، طی حکمی از سوی معاون وزیر و رئیس سازمان تات به عنوان «سرپرست مرکز ملی تحقیقات شوری» منصوب شدند.

جناب آقای اباذر رجبی، طی حکمی از سوی معاون وزیر و رئیس سازمان تات به عنوان «رئیس مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند» منصوب شدند.

جناب آقای داریوش طالقانی، طی حکمی از سوی معاون وزیر و رئیس سازمان تات به عنوان «رئیس مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال کشور» منصوب شدند.

جناب آقای غلامرضا گل‌محمدی، طی حکمی از سوی وزیر جهاد کشاورزی به عنوان «عضو شورای کشاورزی فراسرزمینی وزارت جهاد کشاورزی» منصوب شدند.

جناب آقای بابک نظرزاده برنده، طی حکمی از سوی وزیر جهاد کشاورزی به عنوان «مدیرکل دفتر برنامه و بودجه وزارت جهاد کشاورزی» منصوب شدند.

جناب آقای غلامرضا گل‌محمدی، طی حکمی از سوی وزیر جهاد کشاورزی به عنوان «رئیس کمیته تخصصی صدور مجوز مجموعه‌های ژنتیکی» منصوب شدند.

مصطفی آقایی، طی حکمی از سوی وزیر جهاد کشاورزی به عنوان «دبیر کمیته تخصصی صدور مجوز مجموعه‌های ژنتیکی» منصوب شدند.

در ادامه جلسه، اعضاء به طرح دیدگاه‌های خود در خصوص موارد ذیل پرداختند: لزوم برگزاری جلسات شورا با فواصل زمانی کوتاه؛ بررسی سوابق همکاری‌های مشترک مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری با سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور برای اجرای پروژه‌های تحقیقاتی اثرگذار و کاربردی در حوزه منابع طبیعی از جمله: پروژه‌های مربوط به زوال گونه‌ها و بوم‌سازگان‌های کشور و فعالیت‌های آبخوان‌داری؛ چالش‌های حقوقی نامه اخیر دیوان محاسبات کشور مبنی بر منع امکان عقد قرارداد با دستگاه‌های دولتی برای اجرای پروژه‌های پژوهشی و تضادهای موجود در نامه مذکور؛ لزوم تعیین دبیر کمیته تخصصی حمایت و حفاظت از مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور و برگزاری نشست‌های رسمی این کمیته؛ تفاوت موضوع کمی‌سازی خدمات اکوسیستمی جنگل‌های کشور با ارزشگذاری خدمات اکوسیستمی جنگل که در برنامه هفتم پیشرفت کشور بر عهده سازمان حفاظت محیط‌زیست قرار گرفته و لزوم مرجعیت علمی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور در این زمینه؛ تأکید بر توجه به موضوع مدیریت سیمای سرزمین در اولویت‌های پژوهشی؛ ابهام موجود در فرایند تصویب موضوعات پژوهشی اولویت‌دار سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور از دو مسیر شورای جنگل، مرتع و آبخیزداری طبق روال مرسوم و همچنین شورای راهبردی تحقیقات منابع طبیعی و آبخیزداری کشور و لزوم ساماندهی این فرایند.

در ادامه جلسه، صالحی جوزانی، معاون پژوهشی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ضمن تأکید بر لزوم برگزاری نشست‌های شورا به‌طور پیوسته و جدی، به مواردی از جمله: لزوم تعیین میزان اثربخشی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، توجه به مفاد برنامه هفتم پیشرفت به‌عنوان مبنای تدوین فعالیت‌های مشترک بین بخش پژوهش و اجراء، لزوم تهیه نقشه راه منابع طبیعی کشور، آینده‌پژوهی همچنین، در صورت لزوم، افزودن برخی مؤسسات پژوهشی دیگر به ترکیب شورا اشاره کرد.

در پایان جلسه، علی تیموری، رئیس شورا و رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، در جمع‌بندی مباحث مطرح‌شده ضمن تأکید بر لزوم توجه جدی‌تر به فناوری‌های نوین در موضوعات مختلف حوزه منابع طبیعی اظهار داشت: تعامل و همکاری مشترک بین بخش پژوهش و اجراء، سابقه طولانی دارد و همکاری با مؤسسات پژوهشی برای اجرای پروژه‌های پژوهشی مورد نیاز سازمان، از اولویت‌های ما است.

برگزاری اولین نشست شورای راهبردی تحقیقات منابع طبیعی و

آبخیزداری کشور در سال ۱۴۰۴

اولین نشست شورای راهبردی تحقیقات منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، دوشنبه ۱۹ خرداد ۱۴۰۴ در سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور و با شرکت نمایندگان سازمان تات، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری و معاونت‌ها و دفاتر ستادی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور به منظور ارائه گزارش عملکرد کمیته‌های تخصصی و بررسی اجرای مشترک پروژه‌های تحقیقاتی اثرگذار و کاربردی در حوزه منابع طبیعی تشکیل شد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در ابتدای جلسه، علی علیزاده، دبیر شورا و رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، ضمن تشکر از سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور بابت تشکیل جلسه، به‌طور مختصر به پیشینه و وظایف شورا همچنین، دستور جلسه اشاره کرد.

در ادامه، گزارش عملکرد کمیته‌های تخصصی ذیل شورا توسط رؤسای کمیته‌ها ارائه شد که ابتدا، یوسف‌پور، رئیس کمیته جنگل و زراعت چوب، ضمن اشاره به برگزاری سه نشست تخصصی کمیته مذکور از نیمه دوم ۱۴۰۳ تاکنون و مصوبات هر جلسه، گفت که در جلسه اخیر کمیته، دو اولویت پژوهشی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در حوزه جنگل و زراعت چوب با عناوین «کمی‌سازی خدمات اکوسیستمی جنگل‌های کشور» و «پتانسیل‌یابی توسعه زراعت چوب در کشور» مورد تصویب اعضاء قرار گرفت. سپس، قاسمی کهریزه، رئیس کمیته‌های تخصصی آبخیزداری، بیابان و مرتع ضمن اشاره به معضل بیابان‌زایی در کشور و راهکارهای برون‌رفت از آن، به ارائه گزارش عملکرد کمیته‌های مذکور پرداخت و افزود: عناوین اولویت‌دار پژوهشی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در این حوزه‌ها به‌زودی مشخص خواهند شد. درخصوص کمیته حفاظت و حمایت نیز هرچند نشست رسمی تشکیل نشده بود، اما شکوهی، به نمایندگی از کمیته مذکور، گزارشی از روند کار ارائه کرد.

رئیس مؤسسه در جلسه شورای پژوهشی: باید به سمت نوآوری و

پیشنهادهای تحقیقاتی جدید حرکت کنیم

علی علیزاده در جلسه شورای پژوهشی یکشنبه ۲۲ تیر: برای سال‌های متمادی، قسمتی از تمرکز برخی بخش‌های تحقیقاتی مؤسسه، روی طرح‌های خاصی مثل طرح شناخت و یا طرح پایش بوده است که لازم است به موازات این طرح‌ها، ضمن اشراف کامل به فعالیت‌های حوزه اجرا، به دنبال ابتکارات، پیشنهادهای و طرح‌های تحقیقاتی جدید باشیم.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، علیزاده، در این جلسه، ضمن آرزوی قبولی طاعات، عبادات و عزاداری‌های همکاران در ایام محرم، مجدداً بر اهمیت آگاهی بخش‌های پژوهشی از فعالیت‌های حوزه اجرا در سطح کشور تأکید کرد و گفت: ضروری است بخش‌های پژوهشی مؤسسه به‌طور کامل در جریان ریز فعالیت‌های حوزه اجرای متناظر بخش خود، قرار داشته باشند تا بتوانند پس از تحلیل شرایط، موضع شفاف و ثابت خود را اعلام کنند.

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور ضمن تأکید بر اهمیت آگاهی بخش‌های پژوهشی از ریز فعالیت‌های حوزه اجرا در سطح کشور گفت: سال‌ها است که قسمتی از تمرکز برخی بخش‌های تحقیقاتی مؤسسه، روی طرح‌های خاصی مثل طرح پایش و طرح شناخت بوده و این موضوع باعث شده که خارج از این طرح‌ها، به موضوعات دیگر فکر نکنیم. وی ادامه داد: این ایراد بزرگی است که باید آنرا بپذیریم و خیلی زود برطرف کنیم لذا ضروری است رؤسای بخش‌ها ضمن توجه به این مهم، با تحلیل مناسب، به ارائه پیشنهادهای و نوآوری‌های تحقیقاتی جدید روی آورند. وی ادامه داد: اشراف ما به فعالیت‌های بخش اجرا موجب می‌شود بتوانیم جریان‌های جدیدی ایجاد کنیم تا آیندگان آنرا پیگیری کنند، فقط باید این اراده را در خود بیش از پیش، تقویت کنیم.

علیزاده در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر اهمیت جمع‌آوری داده در چهارچوب اکوانفورماتیک و هوش مصنوعی اظهار داشت: باید از جایگاه و سطح استفاده از هوش مصنوعی در حوزه منابع طبیعی در دنیا مطلع باشیم همچنین، باید بدانیم این جایگاه در سطح سازمان تات، وزارتخانه و

سایر مؤسسات دیگر، در چه سطحی قرار دارد تا در صورت لزوم بتوانیم از تجارب و دانش آنها استفاده کنیم.

وی افزود: هوش مصنوعی دارای دو جنبه است: "ترم افزار" و "داده" و هرچه داده قوی‌تر باشد، هوش مصنوعی پاسخ دقیق‌تری خواهد داد لذا آنچه اهمیت بیشتری دارد، داده است.

در ادامه این جلسه، اعضای حاضر، به تبادل اخبار پژوهشی و موضوعات جاری در مؤسسه پرداختند و سپس گزارش نظارت و ارزشیابی طرح‌های پژوهشی مراکز تحقیقاتی استان‌های خراسان رضوی، خراسان شمالی و خراسان جنوبی توسط محمد فیاض، مشاور بخش تحقیقات مرتع مؤسسه، همچنین، استان‌های یزد و کرمان توسط مصطفی جعفری، مشاور رئیس مؤسسه، برای اعضای حاضر در جلسه ارائه شد. در این گزارش‌ها، ضمن اشاره به وضعیت طرح‌ها به تفکیک گرایش‌های مصوب استان، تعداد طرح‌های درحال اجرا در استان، وضعیت نیروی انسانی بخش تحقیقات منابع طبیعی، دستاوردهای ترویجی، تعداد محققین هیئت علمی و غیر هیئت علمی؛ به نقاط ضعف و قوت طرح‌ها، وضعیت آزمایشگاه‌ها و ایستگاه‌های تحقیقاتی استان مربوطه و راهکارها و پیشنهادهای حل مشکلات بخش، اشاره و به پرسش‌های مطرح شده پاسخ داده شد.

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور ضمن تشکر از ارائه گزارش‌های فوق، اظهار داشت: مقرر شده است تا با تشکیل کمیته‌ای از سوی معاونت پژوهشی مؤسسه، برنامه ارزشیابی پروژه‌های تحقیقاتی مؤسسه، ارزیابی شده و انتظار می‌رود به‌زودی در نحوه ارزشیابی‌ها و نوع گزارش‌دهی، شاهد تغییراتی باشیم.

علیزاده ادامه داد: در گزارش ارزشیابی‌ها، مباحث تکراری مثل کمبود نیرو، اعتبار، امکانات آزمایشگاهی، اتومبیل و ... وجود دارد که البته راه حل سریع ندارند ولی آنچه اهمیت دارد این است که کار باید انجام شود. لذا برای جبران کمبود نیرو، می‌توان در طرح‌های مشترک، از توانمندی اعضای هیئت علمی سایر دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی استفاده کرد. موضوع سرباز نخبه و دوره‌های پسا دکتری و به‌کارگیری حداکثری از ظرفیت بدنه کارشناسی موجود نیز، از دیگر راه‌کارهای جبران کمبود نیرو است.

گفتنی است جلسه شورای پژوهشی، یکشنبه ۲۲ تیر ۱۴۰۴، با حضور علیزاده، رئیس مؤسسه؛ ثاقب طالبی، معاون پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌ها، مسعود محمودیان، معاون اداری، مالی و پشتیبانی و سایر اعضای در محل سالن جلسات مدیریت هماهنگی امور پژوهشی و ارتباطات علمی برگزار شد.

یکدست، متحد و همدل هستند و پشت سر مقام معظم رهبری، در دفاع از تمامیت ارضی و استقلال کشور، لحظه‌ای درنگ نمی‌کنند.

علیزاده در ادامه تصریح کرد: همه تحلیل‌گران، اذعان دارند که امکان براندازی نظام جمهوری اسلامی وجود ندارد لذا به دنبال پاره پاره کردن کشورمان هستند، غافل از اینکه آنچنان تاروپود اقوام ایرانی درهم‌تنیده شده است که هرگز چنین اجازه‌ای را نخواهند داد.

وی در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشت: ما به‌عنوان کارکنان مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در مقاومت، قطره‌ای هستیم از دریای ملت، لذا علاوه بر همدلی، همسویی و همبستگی با مردم عزیز کشورمان، باید با کوششی صدچندان و انگیزه‌ای بالا، در حیطة وظایفمان، در مسیر اعتلای کشور تلاش وافر کرده و ضمن دوری از حواشی، سعی کنیم انرژی و افکارمان را صرف کارمان کنیم.

علیزاده، ضمن ابراز تسلیت به خانم مهندس نعمتی از همکاران محترم بخش مرتع، به دلیل ضایعه ناگوار درگذشت دختر عزیز ایشان، برای روح آن مرحومه، طلب آموزش و برای بازماندگان، صبر و سلامتی مسئلت کرد.

وی در انتهای سخنان خود از تمام همکاران، به ویژه همکاران حوزه اداری-مالی و پشتیبانی که در طول چند روز تجاوز رژیم صهیونیستی به کشورمان، بدون ادعا و با تمام وجود، در محل مؤسسه حضور داشتند تشکر و قدردانی کرد.

در این راستا، متن پیام تقدیر علی‌علیزاده از کارکنان مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در تصویر ذیل، قابل مشاهده است.

رئیس بخشی تحقیقات جنگل: می‌توان به تجدیدحیات جنسی

بلوط‌های زاگرس امیدوار بود

مهدی پورهاشمی در مصاحبه با روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور: مشکلات و چالش‌هایی همانند تغییر اقلیم و بروز پدیده زوال بلوط، کارآیی تجدیدحیات جنسی بلوط‌های زاگرس را تحت تأثیر قرار داده است اما، کماکان می‌توان به این قابلیت ذاتی درختان بلوط امید داشت.

پورهاشمی در این مصاحبه اظهار داشت: روند روزافزون تخریب جنگل‌های زاگرس بر کسی پوشیده نیست. دلایل این تخریب هرچه باشد، این پرسش

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور: باید با همدلی و همبستگی، با تمام توان در حیطة وظایفمان، در راه اعتلای کشور گام

برداریم

علی‌علیزاده، رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در سخنرانی خود در جمع همکاران مؤسسه که یکشنبه هشتم تیر، در محل سالن آمفی تئاتر برگزار شد گفت: از ابتدای انقلاب اسلامی، نظام سلطه جهانی، همواره سعی داشت به روش‌های گوناگون، نظام جمهوری اسلامی ایران را به تسلیم وادار سازد ولی این نظام، به پشتوانه مردم، از بحران‌ها و موانع متعدد عبور کرد و امروز نیز با حمایت و همراهی همین مردم، اجازه نخواهد داد که رژیم صهیونیستی به اهداف شوم خود برسد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، علی‌علیزاده در این نشست صمیمانه با کارکنان مؤسسه ضمن ابراز تسلیت به مناسبت ایام سوگواری سالار شهیدان، همچنین شهادت جمعی از فرماندهان نظامی، دانشمندان هسته‌ای و مردم بی‌گناه کشورمان در پی هجوم ناجوانمردانه رژیم غاصب صهیونیستی به کشورمان، اظهار داشت: نظام سلطه جهانی، به هیچ وجه کشور یا کشورهای مستقل را تحمل نمی‌کند و با فشارهای گوناگون سعی می‌کند تا این کشورها را تحت سلطه خود درآورد که در خیلی از موارد نیز، موفق بوده است.

وی ضمن اشاره به وجود فشارهای متعدد دولت‌های استکباری از بدو انقلاب اسلامی در ایران گفت: نظام سلطه جهانی از ابتدای انقلاب، با روش‌های مختلف سعی کرد تا کشورمان را تسلیم خود سازد. به عنوان مثال، اقدامات تروریستی علیه مقامات و مسئولین کشورمان از همان اولین سال‌های انقلاب، (واقعه هفتم تیر ۱۳۶۰) وجود داشت و امروز هم رژیم صهیونیستی در جنگ تحمیلی علیه کشورمان، اقدام به ترور دانشمندان هسته‌ای، فرماندهان نظامی و مردم بی‌گناه کرده است.

علیزاده ادامه داد: رژیم صهیونیستی تصور می‌کند با این اقدامات وحشیانه، می‌تواند به هدفش برسد ولی ملت ایران همانگونه که در طول سال‌ها نشان داده‌اند، اینبار نیز به یاری حق، مانع تحقق اهداف شوم رژیم صهیونیستی خواهند شد و استوارتر از قبل، در مسیر اعتلای کشور و نظام، گام برخواهند داشت. وی افزود: اکنون مردم، علی‌رغم اختلاف دیدگاه و سلیقه، همگی

گامی در جهت حفاظت از باغ‌های گیاه‌شناسی کشور

ثبت "باغ گیاه‌شناسی کاشان" در فهرست میراث طبیعی ملی

باغ گیاه‌شناسی کاشان، یکی از مجموعه‌های گیاهی ارزشمند کشور، از سوی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، در فهرست میراث طبیعی ملی کشور قرار گرفته و به عنوان اثری طبیعی، به شماره ۱۳۸۷، به ثبت رسید.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، باغ گیاه‌شناسی کاشان، به عنوان یکی از باغ‌های اقماری باغ گیاه‌شناسی ملی ایران، واقع در منطقه‌ای با اقلیم کویری و در شهر تاریخی کاشان، به دلیل تنوع زیستی منحصر به فرد، گونه‌های گیاهی نادر و نقش آن در حفاظت از اکوسیستم منطقه، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این باغ که در سال‌های اخیر به عنوان یکی از مراکز تحقیقاتی و آموزشی در حوزه گیاه‌شناسی شناخته می‌شود، میزبان صدها گونه گیاهی بومی و غیربومی است که برخی از آن‌ها در معرض خطر انقراض هستند. بی تردید، ثبت باغ گیاه‌شناسی کاشان به عنوان میراث طبیعی ملی، گامی مهم در راستای حفاظت از تنوع زیستی و ترویج گردشگری پایدار در منطقه است. این باغ، نه تنها به عنوان یک سرمایه طبیعی ارزشمند، بلکه به عنوان یک جاذبه گردشگری علمی و فرهنگی، می‌تواند نقش مهمی در جذب گردشگران داخلی و خارجی ایفا کند. باغ گیاه‌شناسی کاشان با مساحت ۲۵ هکتار در سال ۱۳۷۲ در محل ایستگاه تحقیقات مناطق خشک و بیابانی کاشان، احداث شد و با هدف حفاظت از گونه‌های گیاهی، پژوهش‌های علمی و آموزش عمومی در حوزه منابع طبیعی، فعالیت خود را آغاز کرد. بخش‌های مختلف این مجموعه شامل: رویشگاه‌های موضوعی (کلکسیون گیاهان شن‌دوست، کلکسیون گیاهان دارویی، قطعه باغ گیاهان صخره‌ای، باغ درختان مثمر، قطعه گیاهان شورپسند، قطعه گیاهان آموزشی، قطعه گیاهان آبی، قطعه گیاهان گچ‌دوست ...)، همچنین، گلخانه‌های تخصصی و مرکز تحقیقات گیاه‌شناسی است که هر ساله میزبان پژوهشگران، دانشجویان و علاقه‌مندان به منابع طبیعی است. ثبت این باغ به عنوان میراث طبیعی ملی، گام بلندی برای حفاظت از آن در برابر عوامل مخرب خواهد بود و بالطبع وظیفه مسئولان این باغ و مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور را برای فراهم آوردن شرایط مطلوب‌تر اجرای برنامه‌های توسعه‌ای، تحقیقی و ترویجی بیشتر خواهد کرد. این اقدام می‌تواند به معرفی بیشتر ظرفیت‌های طبیعی کاشان و تقویت جایگاه این شهر در حوزه گردشگری طبیعی باری رسانده و آن را بیش از پیش، آماده استقبال از بازدیدکنندگان و پژوهشگرانی کند که به دنبال کشف زیبایی‌ها و شگفتی‌های منابع طبیعی هستند.

مهم را در ذهن دست‌اندرکاران عرصه منابع طبیعی و جنگل‌بانان ایجاد کرده است که آیا با توجه به شرایط دشوار و بحرانی این جنگل‌ها، هنوز می‌توان به تجدیدحیات جنسی بلوط‌های زاگرس امیدوار بود؟ پاسخ صریح و مستند این پرسش، مثبت است.

رئیس بخش تحقیقات جنگل ادامه داد: شاید گمان برود که بهره‌برداری‌های متمادی از درختان ارزشمند بلوط که عناصر اصلی و غالب این جنگل‌ها هستند، تاب و توان را از این درختان گرفته و معضلاتی همانند تغییر اقلیم و بروز پدیده زوال بلوط، این کارایی را تحت تأثیر قرار داده است، اما کماکان می‌توان به این قابلیت ذاتی درختان بلوط امید داشت. البته، پرواضح است که مسائل یادشده بر کیفیت و کمیت بذر تولیدی تأثیر منفی خود را گذاشته است. پژوهش‌های انجام‌شده در یک دهه گذشته در بخش تحقیقات جنگل مؤسسه نشان می‌دهد که هنوز بلوط‌های زاگرس قادرند تولید بذر قابل توجهی داشته باشند. وی خاطر نشان کرد: به استناد پژوهش‌های یادشده، بیشینه تولید بذر بلوط ایرانی (*Quercus brantii*) در یک برنامه پایش سه‌ساله تولید بذر (۱۳۹۰-۱۳۸۸) در منطقه دشت ارژن شیراز، ۷۴۵۰ بذر برای یک پایه در سال ۱۳۸۸ گزارش شد. این مقدار برای همین گونه در جنگل‌های بانه شهرستان کردستان ۷۸۰۰ عدد برآورد شد. برای دو گونه مازودار (*Q. infectoria*) و ویول (*Q. libani*) نیز به ترتیب ثبت اعداد ۲۹۱۷ و ۳۷۴۳ حاکی از توان قابل توجه این درختان در تولید بذر است.

پورهاشمی در ادامه افزود: در پژوهش دیگری مربوط به پایش تولید بذر بلوط ایرانی در جنگل‌های خرم‌آباد نیز مشخص شد که از بین ۱۲۰ درخت نمونه، فقط دو درخت طی شش سال متوالی (۱۳۹۶-۱۳۹۱) بذر تولید نکردند.

رئیس بخش تحقیقات جنگل تصریح کرد: با توجه به توضیحات فوق، هنوز حلقه اول تجدیدحیات جنسی در بلوط‌های زاگرس کاملاً مختل نشده است، اما در اتصال این حلقه به مابقی حلقه‌های زنجیره تجدیدحیات جنسی، اختلال جدی ایجاد شده است. به عبارت دیگر، به رغم تولید بذر قابل توجه بلوط‌های زاگرس، متأسفانه بنا به دلایل بوم‌شناختی و انسانی، تبدیل بذر به نهال و استقرار آن تا مرحله خروج از افق چرای دام، انجام نمی‌شود. بنابراین، در برنامه‌ریزی جنگل‌شناسی جنگل‌های زاگرس، باید کماکان به تجدیدحیات جنسی چشم داشت.

وی در خاتمه تأکید کرد: توجه به اهمیت تجدیدحیات جنسی بلوط‌های زاگرس و تلفیق این نگاه با موضوع تجدیدحیات غیرجنسی بلوط‌ها (به عنوان رکن بقای این جنگل‌ها و محور برنامه‌ریزی)، الزامی است.

مرگ بلوط در سایه تاک، روایت یک تغییر خاموش در جنگل‌های

زاگرس شمالی

جلال هناره، استادیار پژوهش، بخش تحقیقات جنگل‌ها و مراتع، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان غربی: استان‌های آذربایجان غربی و کردستان، به‌ویژه مناطق جنگلی شهرستان‌های میرآباد، سردشت، مریوان و بانه در سال‌های اخیر با پدیده‌ای نوظهور اما پرشتاب روبه‌رو هستند؛ **تبدیل جنگل به موکاری**. پدیده‌ای که بین دو قطب «تخریب محیط زیست» و «توسعه معیشتی» دست و پا می‌زند و همچنان محل مناقشه کارشناسان و مسئولان است.

داستان بلوط و مو از جنبه‌های مختلفی حائز اهمیت است. درختان بلوط، گونه‌ای مقاوم و بومی زاگرس هستند که نقش حیاتی در حفظ خاک، منابع آب زیرزمینی و تنوع زیستی دارند، اما با گسترش کشاورزی، به‌ویژه کاشت درخت مو (انگور سیاه سردشت)، بسیاری از اهالی روستاهای زاگرس شمالی با انگیزه درآمد بیشتر و بدون نظارت دقیق، جنگل‌ها را به باغ تبدیل می‌کنند. موکاری که در ابتدا به‌عنوان راهی برای افزایش درآمد خانوارها و بهره‌برداری اقتصادی از زمین‌های شیب‌دار مطرح شد، حالا با شتاب فزاینده‌ای جنگل‌ها را عقب رانده است. در مناطقی چون «دزلی» مریوان، «نلاس» سردشت و میرآباد، سالانه صدها هکتار از جنگل‌های طبیعی به تاکستان تبدیل می‌شوند. براساس آمار رسمی، نرخ تخریب جنگل‌های ایران در سال ۱۴۰۲ به‌طور میانگین ۵/۰ درصد بود و استان کردستان با ۹/۰ درصد و آذربایجان غربی با ۲۷/۰ درصد تخریب، در صدر استان‌های با بیشترین نرخ تخریب جنگل قرار دارند.

شکل ۱- توسعه غیراصولی باغات انگور دیم در اطراف سردشت، استان آذربایجان غربی (عکس از جلال هناره)
دوراهی تخریب جنگل یا آگروفارستری؟
برخی از مدافعان این روند از آن به‌عنوان آگروفارستری (جنگل‌زراعی) یاد می‌کنند؛ سیستمی که در آن کشاورزی و جنگل‌داری به‌صورت هم‌زمان و هماهنگ انجام می‌شود، اما منتقدان معتقدند آنچه در زاگرس رخ می‌دهد نه آگروفارستری، بلکه تخریب تدریجی اکوسیستم جنگلی است. چرا که در اغلب

بازخوانی یک مقاله علمی - تحلیلی: «گیاه‌پزشکی جنگل‌ها و مراتع

و لزوم تغییر انگاره‌های رایج»

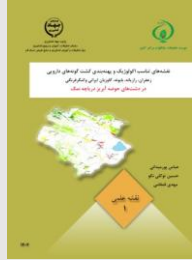

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور: یکسان‌پنداری گیاه‌پزشکی جنگل‌ها و مراتع با گیاه‌پزشکی حوزه‌های زراعی و باغی، باعث صرف هزینه‌های هنگفت مالی و محیط زیستی برای مبارزه با عوامل خسارت‌زا در جنگل‌ها و مراتع می‌شود و به‌دلایل متعدد ازجمله: نبود کارایی کافی ترکیبات مورد استفاده، عدم شمول جغرافیایی کافی منطقه تیمار شده و عدم کاربرد درست و به‌موقع ترکیبات، بدون حصول نتیجه‌ای ملموس، مطلوب و پایدار، به پایان می‌رسد. به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، علی‌علیزاده، در یک مقاله تحلیلی، به ظهور چالش‌های مهم در حوزه گیاه‌پزشکی جنگل‌ها و مراتع ازجمله: بروز خشکیدگی و زوال تدریجی درختان جنگلی همچنین، شیوع آفات و عوامل بیماری‌گر نوپدید، نوظهور و بازپدید، پرداخته و تصریح می‌کند که این چالش‌ها، ضمن ایجاد نگرانی‌های جدی، موجب شده تا دست‌اندرکاران مرتبط با موضوع، با انجام تلاش‌های زیاد و صرف هزینه‌های هنگفت، سعی در کنترل و مهار آنها کنند، اما متأسفانه در بیشتر موارد، باوجود اختصاص بودجه‌های قابل‌توجه به این امر، موفقیت‌های چشمگیری حاصل نشده و هیچگونه تأثیر مطلوبی از اقدامات کنترلی به دست نیامده است. وی در مقاله خود یادآور شد: با گذشت زمان، بسیاری از این طغیان‌ها و چالش‌های گیاه‌پزشکی در عرصه‌های منابع طبیعی، خودبه‌خود، کنترل می‌شود و شرایط پس از مدتی، به قبل از بروز چالش باز می‌گردد. علی‌زاده در این مقاله تحلیلی، توضیح داد که در نگاه اکولوژی تکاملی به جنگل‌ها و مراتع، ۱- «گیاه‌پزشکی جنگل» حوزه‌ای از علم اکولوژی جنگل و جنگل‌داری است نه علم آسیب‌شناسی گیاهی. ۲- آفات و بیماری‌گرهای جنگل‌ها و مراتع، نه به‌عنوان عوامل خسارت‌زا و دشمن، بلکه به منزله جزئی از جامعه متنوع، پیچیده و غنی جنگل محسوب می‌شوند. ۳- از لحاظ بقا، پایداری و پویایی مطلوب سیستم جنگل‌ها و مراتع، حتی وجود میزان قابل‌قبولی از آفات و بیماری‌گرها، ضروری است. ۴- گیاه‌پزشکان جنگل و مرتع در چهارچوب این دیدگاه، کل مطالعات خود را صرف شناخت غنای گونه‌ای، تنوع زیستی، تعامل بین و درون گونه‌ای، چگونگی سازگاری و ایجاد تعادل بین گونه‌ها، عوامل مؤثر در افزایش میزان خسارت آفات و بیماری‌گرها، شناسایی دینامیسم‌های تکامل مشترک آفات و بیماری‌گرها و میزبانان‌شان خواهند کرد. گفتنی است در این مقاله تحلیلی، که در مجله طبیعت ایران (جلد ۹، شماره ۳، مرداد-شهریور ۱۴۰۳) به چاپ رسیده است، چگونگی مقابله با این رویه‌های غلط و غیرکارشناسی در منابع طبیعی، تغییر پارادایم، مفاهیم و نوع نگرش به گیاه‌پزشکی منابع طبیعی، به‌عنوان شاه‌کلید حل چالش‌های پیش‌رو، مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

تازه‌های انتشار خرداد و تیر ۱۴۰۴

نقشه علمی شماره ۱

نقشه‌های تناسب اکولوژیک و پهنه‌بندی کشت گونه‌های دارویی زعفران، رازیانه، بابونه گاوزبان ایرانی و کنگر فرنگی در دشت‌های حوضه آبریز دریاچه نمک
نویسنده: عباس پورمیدانی، حسین توکلی نکو و مهدی قمقما

نقشه علمی شماره ۲

نقشه‌های تناسب اکولوژیک و پهنه‌بندی کشت گونه‌های دارویی به‌لیمو، گل‌محمدی، کاسنی، رزماری، شیرین‌بیان، زرشک و زیره سبز در دشت‌های حوضه آبریز دریاچه نمک
نویسنده: عباس پورمیدانی، حسین توکلی نکو و مهدی قمقما

نقشه علمی شماره ۳

نقشه‌های تناسب اکولوژیک و پهنه‌بندی کشت گونه‌های دارویی آویشن، بادرنجبویه، نعناع، نعناع لفللی، اسطوخودوس و سنبل‌الطیب در دشت‌های حوضه آبریز دریاچه نمک
نویسندگان: مازیار حیدری، یعقوب ایران‌منش و مهدی پورهاشمی

دستنامه فنی ۱۱

مورد، بدون در نظر گرفتن اصول علمی و بدون نظارت کارشناسی، درختان بلوط به‌طور کامل قطع و زمین تسطیح می‌شود.

در سالیان اخیر، بخش وسیعی از جنگل‌های زاگرس تخریب شده‌اند که سهم قابل توجهی از آن مربوط به تبدیل جنگل به باغ است (شکل‌های ۲ و ۳). این تغییر کاربری، افزون بر از بین بردن تنوع زیستی، موجب فرسایش خاک، کاهش منابع آب و افزایش خطر آتش‌سوزی‌های جنگلی شده است.

شکل ۲- تغییر کاربری جنگل به باغات انگور دیم در روستای موسالان شهرستان میرآباد، استان آذربایجان غربی (عکس از جلال هناره)

شکل ۳- توسعه باغات انگور در روستای گاران شهرستان مریوان، استان کردستان (عکس از مازیار حیدری)

پیش‌بینی می‌شود اگر مویکاری با این شتاب و بدون طرح علمی و نظارت در زاگرس شمالی انجام شود، نه تنها به نفع معیشت محلی نیست، بلکه آینده اکولوژیک منطقه را به خطر می‌اندازد و در آینده در این مناطق بجای باغ، خاک بی‌ثمر خواهیم داشت. البته برخی مسئولان محلی معتقدند که باید بین حفظ محیط‌زیست و توسعه معیشتی مردم تعادل برقرار کرد. آنها خواستار ایجاد طرح‌های رسمی و آموزش‌محور برای تبدیل جنگل به باغ به‌صورت پایدار هستند.

تحول در مدیریت و حفاظت از جنگل‌های زاگرس شمالی به‌ویژه در جنگل‌های مریوان، سردشت و بانه، زنگ خطری جدی برای تمام زاگرس است. اگر امروز درخت بلوط با بی‌تفاوتی جای خود را به تاک بدهد، فردا نه باغی خواهیم داشت و نه جنگلی. آنچه اکنون نیاز است، تعادلی میان توسعه و طبیعت است؛ تعادلی که بدون برنامه‌ریزی، آموزش و مشارکت مردم محلی، امکان‌پذیر نیست.

آیا زاگرس می‌تواند دوباره نفس بکشد، یا برای همیشه در زیر تاکستان‌های بی‌برنامه خفه خواهد شد؟

معرفی کتاب

برادران کارامازوف

این آخرین پیام من
به شماست،
در غم و اندوه،
به دنبال شادی باشید ...

داستانفلسفی

جنگل نروژی

وقتی چیزی مرا رنج می‌داد، درمورد آن با هیچ‌کس حرفی نمی‌زد، خودم درموردش فکر می‌کردم، به نتیجه می‌رسیدم و به‌تنهایی عمل می‌کردم. نه اینکه واقعاً احساس تنهایی بکنم، نه ... بلکه فکر می‌کردم که انسان‌ها در آخر، باید خودشان، خودشان را نجات بدهند.

هاروکی موراکامی

جنگ و صلح

سرچشمه همه عیب‌های آدمی دو چیز است: یکی بیکاری و دیگری اعتقاد به خرافات و دو فضیلت نیز بیشتر وجود ندارد: یکی کار و دیگری خرد ...!

تولستوی

زبان زندگی

آیا به یاد دارید که به‌عنوان شاگرد از معلم خود سؤالی کرده باشید و معلم‌تان پس از پاسخ‌گویی پرسیده باشد: «آیا جواب سؤالت را فهمیدی؟» با شنیدن این جمله چه احساسی داشتید؟ در این الگو معلم می‌تواند بپرسد: «توانستم پاسخ سؤالت را بدهم؟» تمایز این دو جمله در پذیرش مسئولیت، عدم قضاوت و احترام به کرامت انسانی توسط گوینده است.

مارشال روزنبرگ

صد سال تنهایی

فرق بزرگی است میان کسی که تنها مانده و کسی که تنهایی را انتخاب کرده است.

گابریل گارسیا مارکز

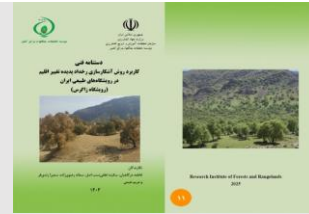
مهمانسرای دو دنیا

لورا: دوست دارم تو رویا فرو برم. موسیقی گوش کنم و وقتی موسیقی گوش می‌کنم، صدای سکوت اطرافم رو بشنوم.
ژولین: و بعد؟

لورا: بعدشم دوست دارم کتاب بخونم، دیوانه‌وار، تا تمام زندگی‌هایی رو که من نتوانستم بشناسم، تجربه کنم.

امانوئل اشمیت

معرفی این بخش: سرکار خانم مریم معصوم تمیمی، رئیس اداره مستندسازی، کتابخانه و مرکز اسناد علمی منابع طبیعی ایران

کاربرد روش آشکارسازی رخداد پدیده تغییر اقلیم در رویشگاه‌های طبیعی ایران (رویشگاه زاگرس)
نویسندگان: فاطمه درگاهیان، سکینه لطفی‌نسب اصل، سمانه رضوی‌زاده، سمیرا زندی‌فر و مریم نعیمی

نشریه فنی شماره ۸۶

اصول کاشت، داشت و برداشت آویشن (*Thymus spp.*)
نویسنده: عباس پورمیدانی و حسین باقری

نشریه فنی شماره ۸۷

مدیریت بیماری زغالی، بلایت دیپلودیا و شانکر سیتوسپورا روی چند گونه درخت جنگلی
نویسندگان: سیده معصومه زمانی، نرگس سپاسی و محمدابراهیم فراشانی

دستورالعمل فنی شماره ۳۵

طراحی و ارزیابی بادشکن ترکیبی با استفاده از گیاه کوشیا در مناطق خشک و نیمه‌خشک

نویسندگان: شیلا حجه فروش‌نیا، محمد خسروشاهی و مسعود براهانی

اخبار منابع طبیعی و محیط زیستی

مدیرکل روابط عمومی سازمان تات: منطقه‌بندی استانی،
مقدمه‌ای بر نیازسنجی و آموزش‌های حرفه‌ای روابط عمومی

سومین نشست تخصصی مدیران روابط عمومی مؤسسات، مراکز تحقیقاتی و مدیریت‌های ترویج جهاد کشاورزی کشور، امروز به صورت آنلاین با حضور علیرضا سیداسحاقی مدیرکل روابط عمومی سازمان تات، برگزار شد. به گزارش روابط عمومی سازمان تات، در این نشست، سیداسحاقی با تأکید بر ضرورت تحول کیفی در آموزش‌های روابط عمومی، از آغاز برنامه منطقه‌بندی استانی برای هدفمندسازی آموزش‌ها خبر داد و گفت: «منطقه‌بندی استان‌ها، زمینه‌ساز نیازسنجی دقیق‌تر، طراحی آموزش‌های تخصصی و حرفه‌ای، و ارتقاء کیفیت عملکردی فعالان روابط عمومی در اقلیم‌های متفاوت کشور خواهد بود.»

وی همچنین با اشاره به برنامه‌ریزی برای پایش کیفی فصلنامه‌ها و نشریات سازمانی، بر لزوم ارتقاء طراحی، محتوا و میزان اثرگذاری این رسانه‌ها در جامعه هدف تأکید کرد و افزود: «نشریات و رسانه‌های داخلی باید بیش از گذشته به جایگاه حرفه‌ای خود در تبیین دستاوردهای سازمانی و ارتباط با افکار عمومی دست یابند.»

مدیرکل روابط عمومی تات با اشاره به اینکه هویت ترویج کشاورزی باید برای جامعه هدف شناخته و تثبیت شود، گفت: روابط عمومی سازمان در خدمت تقویت جایگاه ترویج کشاورزی است

وی، هم‌افزایی و مشارکت فعال مدیران روابط عمومی مؤسسات، مراکز و مدیریت‌های ترویج استانی را ضرورتی انکارناپذیر در مسیر کیفی‌سازی فعالیت‌های اطلاع‌رسانی عنوان کرد و گفت: «روابط عمومی‌ها بازوان اجرایی اداره کل در سطح کشور هستند و نقش محوری در تحقق راهبردهای کلان سازمان دارند.»

مهندسی پیام و رسانه؛ ضرورتی در شرایط امروز سیداسحاقی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اهمیت «مهندسی پیام و رسانه» در شرایط خاص کشور، اظهار داشت: «در دنیای امروز، مدیریت محتوا و نحوه روایتگری، نقشی تعیین‌کننده در اقناع افکار عمومی دارد. روابط عمومی‌ها باید با بهره‌گیری از اصول علمی ارتباطات و تولید محتوای هدفمند، در روایت مؤثر دستاوردها، پاسخ به شبهات، و هدایت افکار عمومی به سوی واقعیت‌های علمی و میدانی، حضوری پررنگ و فعال داشته باشند.»

وی با تأکید بر بهره‌گیری از ابزارهای نوین ارتباطی، هوش مصنوعی و رسانه‌های دیجیتال، افزود: «پیام اثربخش، پیامی است که متناسب با مقتضیات فرهنگی، روانی و رسانه‌ای مخاطب طراحی شده باشد. این مسئله در شرایط حساس فعلی کشور، اهمیتی دوچندان دارد.»

سایر رویدادها

برگزاری کلاس "دوره اینترنت و کاربرد آن در امور اداری"

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سلسله کلاس‌های "اینترنت و کاربرد آن در انجام امور اداری" با هماهنگی اداره آموزش در روزهای ۲۱، ۲۳، ۲۸ و ۳۰ تیرماه به صورت حضوری و آنلاین برگزار شد.

برگزاری کلاس "Gps در منابع طبیعی و آبخیزداری"

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با هماهنگی اداره آموزش مؤسسه، کلاس‌های "gps در منابع طبیعی و آبخیزداری" در روزهای ۲۵ و ۳۱ تیر در سالن آمفی تئاتر مؤسسه برگزار شد.

ارسال سند اصلاح ساختار سازمان تات به سازمان اداری و

استخدامی کشور

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات)، از ارسال سند اصلاح ساختار این سازمان به سازمان اداری و استخدامی کشور خبر داد. وی با اشاره به بند «ث» ماده «۳۳» قانون برنامه هفتم پیشرفت، اظهار داشت: در راستای این بند قانونی که تأکید دارد «برای کوچک‌سازی و افزایش اثربخشی نظام آموزش، پژوهش و فناوری بخش کشاورزی و بازتعریف نقش دولت و افزایش نقش بخش غیردولتی، ساختار سازمانی، وظایف و اختیارات سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات) و موسسات تحقیقاتی و پژوهشی وزارت جهاد کشاورزی را برای ایفای کارکردهای مدیریت خلاق، توسعه و انتشار فناوری و نوآوری، با رعایت قوانین و مقررات و سیاست‌های کلی نظام از جمله سیاست‌های کلی محیط زیست و منابع طبیعی، بازطراحی نموده و تا پایان سال اول برنامه به تصویب شورای عالی اداری برساند»، مقرر شد ساختار و شرح وظایف سازمان تات مورد بازنگری قرار گیرد. فرازمند افزود: در همین راستا، کارگروه معماری سازمان با مشارکت خبرگان شاغل و بازنشسته و نمایندگان معاونت توسعه مدیریت و منابع وزارت جهاد کشاورزی و سازمان اداری و استخدامی کشور تشکیل شد. این گروه با برگزاری بیش از ۴۷ جلسه مدیریتی و کارشناسی و صرف ۴ هزار نفر ساعت کار تخصصی، سند تحول ساختار شامل وظایف، نظام‌ها و تشکیلات سازمان تات و همچنین گزارش تفصیلی بازطراحی و سازماندهی آن را تهیه و تدوین کرد. به گفته وی، این سند در جلسه‌ای به ریاست دکتر گل‌محمدی، معاون وزیر و رئیس سازمان تات، در تاریخ ۲۴ تیر ۱۴۰۴ نهایی و سپس طی نامه شماره ۲۵۵۶۹۵ مورخ ۲۵ تیر ۱۴۰۴ از سوی معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت جهاد کشاورزی به سازمان اداری و استخدامی کشور ارسال شد. معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان تات در پایان خاطرنشان کرد: لازم می‌داند از تلاش و همراهی همه دست‌اندرکاران تدوین این سند، اعضای کارگروه معماری سازمان و به‌ویژه از دکتر علائی مقدم، معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت جهاد کشاورزی، مهندس پاریاد، رئیس مرکز نوسازی و تحول اداری وزارت جهاد کشاورزی، و نیز به‌طور ویژه از مهندس اشراقی، معاون ساختار و تشکیلات مرکز نوسازی و تحول اداری وزارت جهاد کشاورزی، و دکتر ریزوندی، معاون امور ساختارهای کلان سازمان اداری و استخدامی کشور، قدردانی و تشکر کنم.

تات

تقدیر از فعالیت‌های رسانه‌ای در ایام جنگ ۱۲ روزه

مدیرکل روابط عمومی سازمان تات همچنین با قدردانی از فعالیت‌های روابط عمومی مؤسسات و مراکز استانی در ایام ۱۲ روزه جنگ تحمیلی اخیر، گفت: «در این مدت، هیچ‌گاه فعالیت رسانه‌ای تعطیل نشد و سازمان تات با رویکردی جهادی، حضور فعال محققان، تلاش‌های میدانی و دستاوردهای علمی را به‌خوبی به جامعه معرفی کرد. این حضور پررنگ در شرایط بحرانی، بیانگر رسالت رسانه‌ای مجموعه تات است.»

معاون امور جنگل سازمان منابع طبیعی: زاگرس فقط جنگل

نیست؛ یک زندگی است / احیای زاگرس با مردم

رسول اشرفی‌پور در گفت‌وگو با خبرنگار ایانا با اشاره به این‌که بیش از ۹۰ درصد جنگل‌های زاگرس فاقد حیات طبیعی بوده و شرایط خاص این منطقه باعث شده که مسائل آن فراتر از اقدامات صرفاً اکولوژیکی و کاشت بذر و نهال باشد؛ افزود: زاگرس به دلیل گستردگی بیش از ۳۳ میلیون هکتاری حوزه اثرگذاری خود و حضور جمعیت قابل توجه در روستاها و شهرهای پیرامون، نیازمند نگاهی جامع و آمایشی است که شامل همه ابعاد طبیعی، اجتماعی و اقتصادی باشد. معاون امور جنگل سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور تصریح کرد: در منطقه زاگرس با مجموعه‌ای از نهادهای مختلف روبرو هستیم که هر یک فعالیت‌های خود را دنبال می‌کنند؛ وزارت نیرو ساخت سد را انجام داده، شهرسازی توسعه شهرها را پیش برده و بنیاد مسکن برنامه‌های ویژه خود را دارد. وی افزود: نبود انسجام و هماهنگی بین این بخش‌ها چالشی جدی در مدیریت منابع طبیعی زاگرس ایجاد کرده است. اشرفی‌پور با بیان این‌که جنگلداری اجتماعی تنها الگوی قابل اتکا و مورد توصیه نهادهای بین‌المللی از جمله فائو و اتحادیه جهانی حفاظت از طبیعت (IUCN) است؛ خاطر نشان کرد: این رویکرد نسخه‌ای یکسان و کلی نیست بلکه باید بومی‌سازی شده و متناسب با شرایط هر منطقه اجرا شود. وی با تأکید بر این‌که سازمان منابع طبیعی برای پیاده‌سازی این الگو، مدل FLR یا احیای جنگل و چشم‌انداز را انتخاب کرده است؛ گفت: این مدل به‌طور هم‌زمان به سیمای طبیعی و سیمای انسان‌ساخت سرزمین توجه دارد و می‌تواند ابعاد طبیعی، اجتماعی و اقتصادی را در کنار هم ببیند. اشرفی‌پور با اشاره به این‌که پایه و اساس سند جنگلداری اجتماعی سازمان منابع طبیعی همین مدل FLR است؛ گفت: در بسیاری از نقاط زاگرس مؤلفه‌های اجتماعی و اقتصادی تأثیر بیشتری دارند و مدل FLR با انعطاف‌پذیری خود می‌تواند به شکل مطلوبی این دو بعد را در مدیریت منابع طبیعی در نظر بگیرد.

ایانا

جنگلها و مراتع کشور نشان می‌دهد بیش از ۹۰۰ هزار هکتار از اراضی برای زراعت چوب مناسب هستند، یعنی ما می‌توانیم به راحتی زمینه کاشت نهال را فراهم کرده و این زمین‌ها را در اختیار مردم قرار دهیم.

رئیس سازمان منابع طبیعی تبلیغات و ترویج برای مشارکت مردمی در این طرح را برعهده سازمان منابع طبیعی دانست و گفت: این سازمان باید با اصلاح قوانین دست‌وپاگیر، مردم را تشویق و ترغیب به مشارکت در کاشت نهال و توسعه زراعت چوب کند. وی با اشاره به ظرفیت‌های ویژه برخی استان‌ها اشاره کرد برای توسعه طرح کاشت یک میلیارد درخت گفت: مطالعات نشان می‌دهد که در استان‌های جنوبی، به‌ویژه در مناطق دارای جنگل‌های حرا، ۴۵۰ تا ۶۰۰ هزار هکتار ظرفیت توسعه این گونه‌های ماندابی وجود دارد و همین امسال، در همین مناطق، حدود ۶ میلیون اصله نهال کاشته شده است؛ این مناطق به دلیل شرایط خاص، نیاز آبی بالایی ندارند و با مداخله کم، می‌توان نهال کاری را در آن‌ها گسترش داد. تیموری با بیان اینکه در استان‌های شمالی نیز برنامه‌هایی برای توسعه نهال کاری انجام شده و آمادگی لازم برای ادامه کار وجود دارد، خاطرنشان کرد: با توجه به تنش آبی، موقعیت‌های جغرافیایی و اقلیم‌های مختلف را شناسایی و بر اساس آن‌ها برای کاشت گونه‌های مناسب اقدام کرده‌ایم؛ انتخاب گونه‌ها و مناطق هدف به شکلی بوده که با کمترین میزان مصرف آب، بیشترین بهره‌برداری زیست‌محیطی حاصل شود. وی با تأکید بر تکلیف قانون هفتم پیشرفت بر وظیفه‌مندی سازمان منابع طبیعی در مدیریت ۲۰ درصد از سطح بیابان‌های کشور را در قالب پروژه‌های بیابان‌زدایی ادامه داد: در حال حاضر حدود ۳۰ میلیون هکتار از اراضی کشور در دسته بیابان قرار می‌گیرند که از این میزان، ۱۵ میلیون هکتار منشأ ریزگرد هستند؛ اگر فعالیت‌های نهال کاری را بر این مناطق متمرکز کنیم، نه تنها می‌توانیم با پدیده گرد و غبار مقابله کنیم، بلکه اهداف طرح یک میلیارد درخت نیز محقق خواهد شد.

ایانا

معاون وزیر و رئیس سازمان تات:

پژوهش در تراز حل مسئله، هدف اصلی ما در مسیر توسعه

پایدار است

معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات) در بازدید از پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، بر نقش کلیدی تحقیقات مسئله‌محور در تحقق امنیت غذایی پایدار و حفاظت از منابع پایه کشور تأکید کرد. به گزارش روابط عمومی سازمان تات، غلامرضا گل‌محمدی با بیان اینکه «سازمان تات با عبور از رویکرد موسسه‌محور صرف، وارد مرحله بلوغ و اجرای برنامه‌های پژوهشی در مسیر حل مسئله شده است»، گفت: «تحقیقات ما امروز از کف دریا تا نوک قله را پوشش می‌دهد؛ ایستگاه تحقیقاتی شریفی در ارتفاعات و همچنین مطالعات مربوط به سدهای زیرزمینی و حوزه‌های آبخیز، نمونه‌هایی از این گستره فعالیت‌ها هستند.» گل‌محمدی افزود: «ما به دنبال حرکت از "تحقیق برای تحقیق" به سمت "تحقیق برای توسعه" هستیم و این تغییر رویکرد امروز در پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری به خوبی دیده می‌شود. پژوهش‌هایی که می‌توانند در حل چالش‌های منابع آب و خاک کشور نقش‌آفرینی کنند». رئیس سازمان تات با اشاره به اهمیت هم‌افزایی در اجرای پروژه‌ها تصریح کرد: «در اجرای این برنامه‌ها، تمامی ذینفعان از بخش‌های اجرایی، دانشگاه‌ها و حتی بخش خصوصی را دعوت کرده‌ایم و بارها اعلام کرده‌ایم که برای حل چالش‌های ملی، به ظرفیت همه نیاز داریم.» وی چهار رکن اساسی در امنیت غذایی پایدار را «دسترسی، فراهمی، سلامت و مصرف» دانست و تأکید کرد: «از همه مهم‌تر، تاب‌آوری و حفظ منابع پایه است. پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری یکی از نهادهایی است که می‌تواند در این زمینه نقش مؤثری ایفا کند و ما از ظرفیت این مجموعه در مسیر تحقق اهداف ملی بهره خواهیم گرفت.»

تات

رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور:

بیش از ۹۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور برای زراعت چوب آماده

است / بستری فراهم برای کاشت یک میلیارد درخت

به گزارش خبرنگار ایانا، علی تیموری در گفت‌وگویی با تلویزیون هم‌شهری با اشاره به تداوم طرح کاشت یک میلیارد درخت اظهار داشت: بستر اجرای این طرح در کشور وجود دارد؛ زمانی که مطالعات موسسه تحقیقات

عرض تسلیت

سرکار خانم‌ها هاجر نعمتی و بهاره گلشنی و

جناب آقایان سیدجعفر سید اخلاقی و رضا حاجی حسنی

مراتب همدردی ما را به مناسبت درگذشت عزیز از دست رفته خود، پذیرا باشید. از درگاه پروردگار، غفران و رحمت الهی برای آن مرحوم و سلامتی و طول عمر با عزت برای شما خواستاریم.

***

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به عنوان متولی انجام فعالیت‌های آزمایشگاهی و پژوهشی در حوزه منابع طبیعی در سرتاسر کشور، همکاری گسترده‌ای با دانشگاه‌ها و سایر مراکز تحقیقاتی داخل و خارج کشور دارد.

با توجه به ماهیت تحقیقاتی و پژوهشی آزمایشگاه‌های مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، ارائه خدمات متنوع آزمایشگاهی، خدمات مشاوره‌ای و بازدید علمی و آموزشی به متقاضیان از مهم‌ترین و اصلی‌ترین اهداف و فعالیت‌های آن می‌باشد که با دارا بودن تجهیزات آزمایشگاهی مناسب و کارشناسان با دانش فنی به روز و منحصر به فرد، آماده ارائه خدمات تخصصی به اعضای هیئت علمی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، شرکت‌های دانش بنیان، مراکز صنعتی و کلیه متقاضیان می‌باشد.

شبکه آزمایشگاهی
مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

مشمول بر ۲۲ آزمایشگاه تخصصی آماده ارائه خدمات
آزمایشگاهی در حوزه‌های زیر می‌باشد:

۱. اندازه‌گیری ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی خاک، کمی‌سازی و تعیین سرعت آستانه فرسایش‌بادی، بررسی توزیع اندازه ذرات فرسایش یافته، تعیین ارتفاع آیرودینامیکی زبری خاک، بررسی فرسایش و تولید رسوب ناشی از قدرت جریان رواناب
۲. آزمون‌های چرخش نوری، ضریب شکست، چگالی نسبی، اندازه‌گیری مواد باقیمانده پس از تبخیر و ارزیابی آمیختگی در اتانول
۳. استخراج، آنالیز، شناسایی و اندازه‌گیری ترکیب‌های اسانس‌ها، روغن‌ها و عصاره‌های گیاهان دارویی (GC/MS و GC, HPLC)
۴. تبادلات بذری، انجام آزمون‌های تکنولوژی و تشخیص سلامت بذرهای جنگلی، مرتعی و دارویی آزمون‌های خوشخواری با NIR
۵. سنجش صفات بیوشیمیایی، فیزیولوژیکی، ژنتیکی و سیتوژنتیکی گیاهان و تهیه پروتکل کشت‌بافت گونه‌های گیاهی
۶. ارزیابی، اندازه‌گیری و تجزیه خواص آناتومیکی، فیزیکی، شیمیایی، حفاظتی، مکانیکی چوب کاغذ و فرآورده‌های آن
۷. سنجش ویژگی‌های زیستی خاک، تکثیر میکروارگانیسم‌های مهم خاک و تولید مایه تلقیح
۸. انجام آزمایش‌های فیزیولوژیکی، بیوشیمیایی، مولکولی، ژنتیکی و سیتوژنتیکی
۹. بررسی بیولوژی و اکولوژی عوامل بیماری‌زا و آفات گیاهی
۱۰. پایش آفات و بیماری‌های فضاهای سبز شهری
۱۱. انجام مطالعات آناتومی گیاهی

از سایت شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور دیدن فرمایید.

labsnet.ir/rifr

۰۲۱-۴۴۷۸۷۵۸۵

۰۹۰۵ ۶۹۴ ۰۰۲۲

۰۲۱-۷۲۹۵۷۲۴۶

nrln@rifr-ac.ir

labsnet_rifr

باغ گیاه شناسی ملی ایران

نغمه‌های دل‌انگیز از
همنشینی فون و فلور

مسیریابی